

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет психології

Кафедра педагогіки та корекційної освіти

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
проф. С.О. Чернецький

„_____” _____ 2015 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГСЕ 1.5 в РОДИННА ПЕДАГОГІКА

напрямок підготовки 6.020301 Філологія (ром.-герм.)

напрямок підготовки 6.020303 Філологія (українська мова та література)

Факультет української, іноземної філології та мистецтвознавства

Дніпропетровськ
2015 рік

Робоча програма з вибіркової дисципліни „ Родинна педагогіка” для студентів за напрямом підготовки 6.020301 Філологія (УР), 6.020303 Філологія (УУ)

„ ” 2015 р. - с.

Розробник Никоненко Наталія Валеріївна, к. пед.н., доцент кафедри педагогіки та корекційної освіти ДНУ ім. Олеся Гончара

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки і корекційної освіти.

Протокол від 16 червня 2015 р. № 17.

Завідувач кафедри

Гладуш В.А.

„ 16 ” червня 2015 р.

Схвалено науково-методичною комісією за напрямом підготовки 6.020301 Філологія (ром.-герм.), 6.020303 Філологія (українська мова та література)

„_31” серпня 2015 р. № 1

Голова

Писаренко Н.Д. .

„ 31 ” 08 2015 р.

Схвалено Вченою радою факультету психологія

Протокол від „ 30 ” червня 2015 р. № 11

Голова

(Волков Д.С.)

„ 30 ” червня 2015 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 0203 «Гуманітарні науки»	Вибіркова	
	Напрямок підготовки 6.020301 Філологія (УР.) 6.020303 Філологія (українська мова та література)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		3-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (к-ть годин)		Семестр	
Загальна кількість годин -72		6-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,5 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	
		Практичні, семінарські	
		8 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		48 год.	
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Мета викладання дисципліни „Родинна педагогіка”** полягає у визначенні пріоритету родинного виховання у розвитку особистості дитини; у формуванні у людини системи знань, умінь, навичок, які б обумовлювали ефективність родинного виховання, реалізацію функцій, покладених на сім'ю у суспільстві.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни „Родинна педагогіка” є :

- надання студентам знань теоретичних положень родинної педагогіки;
- озброєння уміньми, навичками організації родинного виховання;
- оволодіння прийомами, методами родинного виховання;
- формування професійно-педагогічної позиції, потреби у самовдосконаленні;
- формування освіченої, творчої особистості майбутнього родинного педагога.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- предмет родинної педагогіки;
- зв'язок родинної педагогіки з іншими науками;
- джерела родинної педагогіки;
- завдання і методи родинної педагогіки;
- основні напрями родинної педагогіки;
- загальну характеристику сім'ї, тенденції її розвитку;
- виховний потенціал сім'ї;
- психолого-педагогічні основи родинного виховання;
- принципи родинного виховання;
- роль родини в системі виховних інститутів;
- шляхи підвищення педагогічної культури родини;
- методи вивчення родини;
- роль та функції родинного педагога;
- виховання майбутнього родинного педагога.

уміти:

- використовувати основні джерела родинної педагогіки;
- на практиці використовувати основні прийоми, методи родинної педагогіки;
- визначати виховний потенціал сім'ї;
- застосовувати основні принципи родинного виховання;
- підвищувати педагогічну культуру родини;
- застосовувати основні методи та методики вивчення родини;
- визначати основні напрями родинної педагогіки;
- виховувати гармонійно розвинену особистість дитини;
- набувати та удосконалювати умінь, навички організації різних напрямків родинного виховання;
- займатися професійно-педагогічним самовдосконаленням;
- бути впевненим в собі як у майбутньому педагога;
- вміти встановлювати контакт з членами родини з дітьми;
- встановлювати необхідний міжособистісний простір;
- розуміти „мову тіла” у спілкуванні;
- дотримуватися етичних норм поведінки;
- підтримувати у родині сприятливий психологічний клімат;
- попереджати та ефективно розв'язувати сімейні конфлікти тощо.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 РОДИННА ПЕДАГОГІКА ТА СІМЕЙНЕ ВИХОВАННЯ

Тема 1. Родинна педагогіка в системі педагогічних наук.

Сутність родинної педагогіки. Зв'язки родинної педагогіки з іншими науками. Джерела родинної педагогіки. Завдання та методи родинної педагогіки.

Тема 2. Характеристика сім'ї, тенденції її розвитку та методи її дослідження.

Поняття сім'ї. Типи сімей. Основні функції сім'ї. Сім'я і шлюб. Сучасні підходи до дослідження сім'ї.

Тема 3. Виховний потенціал сім'ї.

Роль сім'ї в процесі формування особистості дитини. Поняття про виховний потенціал родини. Діти: один чи багато. Близнюки. Діти без батьків. Діти у прийомній родині.

Тема 4. Психолого-педагогічні основи родинного виховання.

Механізми виховання. Вимоги щодо родинного виховання. Родинний дім. Батько та мати як вихователі. Авторитет батьків. Роль бабусі та дідуся у вихованні дитини. Взаємодія дитини з братами та сестрами. Любов та повага в родині як моральні цінності. Традиції родинного виховання.

Тема 5. Виховання дитини у родині.

Родина як фактор виховання. Мета та напрями родинного виховання. Принципи виховання у родині. Методи виховання у родині. Особливості домашнього виховання. Дослідження родинного досвіду виховання. Сім'я очима дитини.

Тема 6. Родина у системі виховних інститутів.

Родина та інші виховні інститути. Нова філософія взаємодії сім'ї та дошкільного закладу. Психолого-педагогічні основи взаємодії сім'ї та педагогів. Особливості взаємодії педагога з різними типами сімей. Підготовка дитини до дошкільного закладу.

Тема 7. Шляхи підвищення педагогічної культури родини.

Поняття про педагогічну культуру. Роль дошкільного закладу та школи в процесі підвищення педагогічної культури родини. Зарубіжний досвід.

Виховання майбутнього домашнього педагога. Необхідність виховання майбутнього сім'янина. Формулювання у дитини сприятливого відношення до родини. Домашній педагог. Соціальний педагог сімейного типу.

Тема 8. Видатні педагоги про родинне виховання.

Зарубіжні педагоги про родинне виховання (історичний екскурс). Видатні українські педагоги А.С. Макаренко та В.О. Сухомлинський про виховання дитини у родині. Педагоги-новатори ХХ-ХХІ ст. про родинне виховання. Сучасна гуманна педагогіка про виховання дитини у родині.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна і вечірня форма					
	усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Змістовий модуль 1 РОДИННА ПЕДАГОГІКА ТА СІМЕЙНЕ ВИХОВАННЯ												
Тема 1. Родинна педагогіка в системі педагогічних наук.	8	2				6						
Тема 2. Характеристика сім'ї, тенденції її розвитку та методи її дослідження.	10	2	2			6						
Тема 3. Виховний потенціал сім'ї.	8	2				6						
Тема 4. Психолого-педагогічні основи родинного виховання.	10	2	2			6						
Тема 5. Виховання дитини у родині.	8	2				6						
Тема 6. Родина у системі виховних інститутів.	10	2	2			6						
Тема 7. Шляхи підвищення педагогічної культури родини.	8	2				6						
Тема 8. Видатні педагоги про родинне виховання.	10	2	2			6						
Разом за змістовим модулем 1	72	16	8			48						
Усього годин	72	16	8			48						

5. Теми семінарських занять Не передбачені

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Родинне виховання в українських родинах.	2
2	Традиції виховання у родинах різних народів.	2
3	Конфлікти в сім'ях та шляхи їх розв'язання.	2

4	Психологічний портрет родини.	2
	Усього годин	8

**7. Теми лабораторних занять
Не передбачені**

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/ф	з/ф
Модуль 1			
I. РОДИННА ПЕДАГОГІКА ТА СІМЕЙНЕ ВИХОВАННЯ			
1	Проаналізуйте сутність принципів родинного виховання і складіть по 6-8 правил, спрямованих на реалізацію їх вимог.	4	
2	Зробіть схему загальних та відмінних ознак суспільного та родинного виховання.	4	
3	Зробіть схему джерел родинного педагогіки як самостійної галузі педагогічних знань.	6	
4	Проаналізуйте по роботі П.Ф. Лесгафта „Семейное воспитание ребенка и его значение” принципи родинного виховання (їх автор називає „главные основания”, вони є в розділі „Семейная жизнь ребенка”), скажіть, які принципи будуть корисними для сучасних батьків.	6	
5	Підберіть прислів'я про родину, родинне виховання.	4	
6	Проаналізуйте та запишіть розбіжності між тим, що дітям говорять вдома і тим, що вони бачать у житті. Чи закономірні такі протиріччя? Яка їх роль у розвитку дитини?	4	
7	В.О. Сухомлинський стверджував: «Виховання можуть саме тоді, коли воно виховує тендітні капризи природи». А як думаєте Ви? Напишіть есе.	6	
8	Ж.-К. Гельвецій писав, що все його життя є, по суті, одне довжелезне виховання. Яка специфічна особливість виховного процесу тут виявляється? Обґрунтуйте її.	6	
9	Проаналізуйте, з яких основних елементів складається система родинного виховання дитини.	4	
10	Змодельуйте систему роботи сім'ї з різних напрямів родинного виховання.	4	
	Усього годин	48	

9. Методи навчання

Словесні (лекція, бесіди, дискусії); **Практичні** (самостійна робота); **Інтерактивні** (проблемна лекція, лекція-презентація, методи з використанням мультимедійних технологій.)

10. Методи контролю

Практична контрольна перевірка (синтезована – узагальнена перевірка знань, умінь); **Підсумковий** (залік проводиться методами письмової роботи та бесіди); **Самоконтроль**.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

	Сума
<i>Змістовний модуль 1</i>	
100	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F*	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

* оцінка F виставляється тільки за результатами складання заборгованості комісії

12. Методичне забезпечення

Нормативні документи; практичні приклади протоколів МППК, характеристик на дитину, методів дослідження.

13. Рекомендована література

Базова

1. Волкова Н.П. Педагогіка. – К.: Вид. центр „Академія”, 2003.
2. Галузинський В.М., Євнух М.Б. Педагогіка: теорія та історія: Навч. посібник. – К., 2006.
3. Педагогічні задачі і завдання для батьків / За ред. В.Г. Постоного. – К.: 2011 – 189 с.
4. Амонашвили Ш.А. Как любить детей. – Донецк: Наулідж, 2010.

Допоміжна

1. Володарська М.О. Батьківські збори 1-4 кл. – К.: Ранок, 2008. – 176 с.
2. Дистервег А. Избранные педагогические сочинения. – М., 1956.
3. Ильин Е.Н. Искусство общения. – М.: Педагогіка, 2001.
4. Казаковский В.А. Стать человеком. Общечеловеческие ценности – основа целостного учебно-воспитательного процесса. – М., 2004.
5. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч. посіб. – К.: Вища школа, 2009.
6. Корчак Януш. Избранные произведения. – М.: Педагогіка, 1979.

7. Кравець В. Історія класичної та зарубіжної педагогіки та шкільництва. – Тернопіль, 2008.
8. Кравець В.П. Історія української школи і педагогіки. – Тернопіль, 2004.
9. Кузьминський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка. – К.: Знання – Прес, 2008. – 447 с.
10. Маишева В.А. Работа с родителями. – М.: Просвещение, 1982.
11. Макаренко А.С. Воспитание в семье и школе/ Избр. произв.: В 3-х т. – Т.3. – К.: Рад. школа, 1985.
12. Макаренко А.С. Лекции о воспитании детей./Избр. произв.: в 3-х т. – Т.3. – К.: Рад. школа, 1985.
13. Макаренко А.С. Методи виховання // Твори: в 7-ми т. – Т.5. – К.: Рад. школа, 1954.
14. Макаренко А.С. Методика організації виховного процесу // Вибрані твори: В 7-ми т. – Т. 5. – К.: Рад. школа, 1954.
15. Макаренко А.С. Семья и воспитание детей // Избр. произв.: В 3-х т. – К.: Рад. школа, 1985.
16. Макаренко А.С. Советы родителям // Избр. Произв.: В 3-х т. – Т. 3. – К.: Рад. школа, 1985.
17. Мартинюк І.В. Національне виховання: теорія і методологія. – К., 1999.
18. Методика воспитательной работы / Под ред. Л.И. Рувинского. – М.: Просвещение, 1989.
19. Соловейчик С. Педагогика для всех. – М.: Педагогика, 1997.
20. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка.–К.: Рад. школа, 1979. – 151 с.
21. Сухомлинський В.О. Проблеми виховання всебічно розвинутої особистості // Вибр. Твори: У 5-ти т. – К., 1976. – Т. 1.
22. Сухомлинський В.О. Сто порад учителям // Вибр. Твори: У 5-ти т. – К., 1976. – Т.2.
23. Фішула М.М. Педагогіка. – К.: Академія, 2002. – 528 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова - www.npu.edu.ua
(elib@npu.edu.ua)

15. Структура рейтингової системи оцінювання дисципліни

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Кафедра педагогіки та корекційної освіти

Дисципліна: „*Родинна педагогіка*”

Академічна група: УР-13-1,2

Навчальний рік: 2015-2016

Семестр: 6

Елементи контролю за 1 модулем: (100 балів)

1. Відвідування лекційних занять з урахуванням конспектування лекцій Усього -8 по 1балу; Максимальна кількість балів – 8.
2. Підготовка та виступ з доповіддю на практичних заняттях по 12 балів Усього-4; ; Максимальна кількість балів –48
3. Виконання завдань самостійної роботи (Т.1-6) по 5 балів, Т. 7 по 2 бали, (Т. 8-10) по 4 бали ; Максимальна кількість балів – 44.

Термін складання модуля на 31 тижні.

Термін перескладання на 32 тижні.

Доцент

Никоненко Н.В.

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та корекційної освіти
від _____, протокол № _____

Завідувач кафедри педагогіки та корекційної освіти
_____ В.А. Гладуш